

Marc Cosyns

Triage met gezond verstand

Vrije Tribune - 22/05/2020

Denken de lezers van *Doorbraak* dat de bevolking haar gezond verstand zal gebruiken bij de versoepelde maatregelen en daarbij ook voldoende burgerzin aan de dag leggen? Ik had [een peiling over gezond verstand niet meteen ingevuld](#) omdat ik er voor mezelf niet aan uit kon of gezond verstand overeenstemde met voldoende burgerzin.

Nu ik die peiling opnieuw zie, is het te laat om me bij de 9% *ik weet niet* te scharen. Het overkomt me vaker dat ik te lang wacht, me te veel vragen stel, te veel wik en weeg en ‘de trein mis’, zoals mijn klastitularis in de *retorica* me confronteerde. Ja, ik spreek nog over retorica, het laatste leerjaar van de Latijns-Griekse humaniora in het secundair onderwijs.

Revolutionair gedrag

Afgestudeerd aan het Heilige-Maagdcollege in Dendermonde in 1972. Wij waren de klas die geen paasreis naar Italië mocht ondernemen. Niet omwille van een pandemie maar omwille van ‘revolutionair’ gedrag. We hadden [Vlaams activist Maurits Coppieters](#) uitgenodigd om te komen spreken over milieuproblematiek en ontwikkelingssamenwerking en [Steven De Batselier](#) over homoseksualiteit. Wie kent die mannen nu nog?

Mijn klastitularis vond ook dat ik veel te veel associatief uitweidde als ik een verhandeling schreef. Ik moest keuzes maken, triëren naar hoger belang en het gezond verstand gebruiken, gebaseerd op mijn katholieke opvoeding en dat degelijk bisschoppelijk college-onderwijs. Me niet laten meeslepen door oproermakers die zogezegd hun land en de wereld wilden verbeteren. Me niet laten leiden door dat buikgevoel dat er geen hiërarchie zou zijn, dat alle mensen gelijk zijn en evenveel rechten hebben...

Triagecentrum

48 jaar later werk ik in een triagecentrum waar mijn gezond verstand en buikgevoel samenvallen. Ik maak al langer geen onderscheid meer tussen lichaam en geest maar over die filosofische gedachte wil ik nu niet verder uitweiden. Een eerste pre-triagepunt werd geopend 19 maart 2020 voor het werkingsgebied van de Huisartsenvereniging Gent. Op 16 maart had de federale overheid beslist om het noodplan huisartsgeneeskunde af te kondigen.

Alle huisartsen moesten de niet-urgente zorg, tegenwoordig ook geplande zorg genoemd, uitstellen en enkel noodzakelijke zorgverlening – met voorafgaande telefonische triage – verrichten. Ik heb nooit het verschil begrepen tussen pre-triage en triage. Maar toen men een oproep deed om pre-triage-activiteiten waar te nemen in het triagecentrum heb ik me meteen kandidaat gesteld. Op basis van burgerzin of was het huisartszin?

Veiligheidspak

Sinds 1 oktober 2019 werd ik op pensioen gesteld in het wijkgezondheidscentrum en aan de universiteit. Ik fungeer nu weer als zelfstandig huisarts voor een beperkt aantal patiënten, blijf dezelfde universitaire lessen geven maar nu als academisch consulent en begeleid verder seminars bij het ICHO.

Mijn andere buitenissige culturele activiteiten zijn voorlopig in lockdownonlinebeperking. Getuigt het wel van gezond verstand om me in te schakelen in het triagecentrum, vroegen een aantal collega's en bezorgde naasten zich af. Ik wik en weeg het af, telkens opnieuw als ik vertrek en me omkleed in veiligheidspak.

Ik werk alleen als er niet voldoende andere artsen zijn. De organisatie, voorbereiding en dagelijkse opvolging door de verantwoordelijken van de huisartsenvereniging verdienen meer dan een pluim! In een coronatijd waar bijna elke dag verschillende, soms tegenstrijdige of onvoldoende gecommuniceerde aanbevelingen en richtlijnen dienen onderzocht en aangepast, betekent dit meer dan een extra stressfactor voor het gezond verstand.

Betaald vrijwilliger

Met dank aan de vele vrijwilligers die het onthaal, de ontsmetting en het poetswerk verzorgen. Ik dacht dat ik er ook als vrijwilliger werkte maar ik word blijkbaar betaald per consult. Ik voel er mij oncomfortabel bij wanneer ik dan alleen maar een test zou moeten afnemen, wat sinds deze week nu de contacttracing operationeel is meer en meer gevraagd wordt. Ik heb me nu opgegeven als kandidaat-vrijwilliger voor [het Covid-19 screening project van Dokters van de Wereld](#) dat gericht is op daklozen en andere kwetsbare groepen.

Ik kijk met gemengde gevoelens uit naar de informatieve zoomsessie om te weten hoe men er triert en met welk gezond verstand. In het wijkgezondheidscentrum kenden we de context van onze dakloze en andere extra kwetsbare patiënten. Hygiënische en preventieve maatregelen werden multidisciplinair benaderd.

Terwijl ik dit schrijf voel ik een extra bezorgdheid omtrent mijn eigen gezondheidssituatie. Maakt het dan toch uit dat ik geen [jonge stagiair](#) meer ben maar 65 met een broer die overleden is aan een vorm van leukemie waar ik geen genetische drager van ben? In Nederland triert men vanaf 70 en in Engeland is [Peter Piot](#) ondertussen de 71 voorbij met een corona-ervaring die hem nog adviserender maakt...

Marc Cosyns

Marc Cosyns (1954) is een Gentse huisarts en werd vooral bekend als voortrekker van euthanasie in de jaren '90. Cosyns doceert medische ethiek, deontologie en palliatieve zorg aan de Vakgroep Volksgezondheid en eerstelijnszorg UGent. Hij is tevens begeleider van HAIO-artsen. Hij schrijft in eigen naam.

<https://doorbraak.be/triage-met-gezond-verstand/>

Het triagecentrum van het AZ Jan Palfijn in Gent/ Foto: ©AZ Jan Palfijn